

ERŐS VÁR

AMERIKAI MAGYAR EVANGÉLIKUSOK LAPJA

39. ÉVFOLYAM

1973. FEBRUÁR

2. SZÁM

SZALATNAI REZSŐ:

NAGY MAGYAR EVANGÉLIKUSOK PETŐFI ÉS KOSSUTH SZÁZADÁBAN

Ferenc császár úgy ült a bécsi Burgban íróasztala mögött, mint egy rendőrtiszt s rendőrként is viselkedett. Szorgalmas és szívós, korlátolt és alattomos lélek volt, napestig aktákat olvasott s aktákat diktált, meg volt róla győződve, hogy az ország kormányzásának legfőbb ereje a bizalmas jelentésekben rejlik. Soha semmi nem okozott neki akkora örömet, mint egy kiadós ügynöki jelentés, pláne ha magyarországi volt. Pokoli öröm sugárzott hamar fonnyadó sárga arcán, ha lefőzte Metternichet, a mindenható minisztert, aki ugyancsak meg volt győződve róla, hogy a legkorábban értesül mindenről, ami a nagy császári és királyi birodalomban történik. A császár kuncgokra állította meg reggelenként, amikor a jelentésekkel megállt a nevezetes íróasztal előtt. A kém beszámolóját aztán az uralkodó folytatta a hüledező államférfiúnak. Hajnóciék és Martinovicsék kivégzése s társaik bebörtönzése után mindkét férfiú szentül hitte, hogy a rendőri rend immár végérvényesen biztosítva van, a magyar értelmiség nem mer megmoccanni, hamar eszébe juttatják a budai Vérmezőt. Csak a császár olasz tanácsosa csóválta a fejét, amikor Magyarország szöbe került. Ez az ember nem hitt az aktákban s szeretett visszafelé nézni, a történelemben. "Bocskay viperafajzatát" emlegette,

valahányszor magyar szellemi törekvésekről hallott.

Az osztrák olasz joggal élt a gyanúperrel, amikor a magyar protestánsokban érezte a császár alacsony szintű, képmutató abszolutizmusának, ennek a rendőri és spicli-uralomnak igazi ellenfelét. Ferenc császár negyvenéves uralma alatt nem tört meg a magyar nemzet gerince. S hogy ez így esett s a nemzet a sivár korszakban jól kitelelt, abban nem kis része éppen az evangélikus magyaroknak volt. Nem beszélhetünk valaminő országos szervezkedésről, hisz azt hamar elfojtották volna s arra a magyar valóban alkalmatlanul nem is alkalmas jellem. De egyenként s családonként és iskolánként megjelenik a sorvasztó intézkedésekkel szemben a haladó szellem, mint egy friss tavaszi szél, melytől virágba szökken a vidék. Evangélikusok bizonyítják be, hogy az őszinte hit és vallás megfér a felvilágosodott ésszel. Példa rá *Kis János* fejlődése abban a lutheránus Sopronban, ahol a líceum diákjai a jakobinus-mozgalm sárbatiprása után is megmenekítették önképzőkörüket s fenntartották szellemi szabadságukat tanáraik segítségével. Példa rá az evangélikus *Berzsenyi Dániel* (1776—1836) költészete, amely költészet átkíséri a magyart a református *Csokonai Vitéz Mihály* költészetével párhuzamosan a felvilágosodás korából a reform-

korba. Berzsenyi költeményeiben összefoglalja a felvilágosodás egész forradalmát, Franklin, Newton és Kant "a teremtő titkait oldja" neki. S aztán megkérdezi:

*Hol van tehát a józan értelem,
Hol a tudósok annyi izzadása?
Remélhetünk-e vajjon jobb világot?
Gyaníthatunk-e oly időt, mikor
Az ész világa minden népeket
Megjózanít s öszveegyesít,
S kiirt közülünk minden bűnt s
gonoszt?*

Ez a századelő igazi kérdés-felvétele. Ezt veszi át majd *Vörösmarty Mihály*, hogy a Gondolatok a könyvtárban című költeményében még egyszer, még megrázóbban megismételje. Ebben a légkörben él a Magas Tátra alatt, kakaslomnici kúriájában *Berzeviczy Gergely* (1763—1822), a nagy közigazdász, aki csalhatatlanul tudja, hogy nem lehet gazdasági felemelkedés a szegény, pénztelen, rossz és függő kereskedelmet folytató hazája számára, társadalmi reform, jobbágy-szabadítás nélkül. Magyarország kereskedelméről és iparáról írt latin nyelvű munkája, amely 1797-ben jelenik meg Lőcsén, korszakalkotó mű, már a jövő távlatával, Széchenyi reformjait, Kossuth iparosodási tervét előkészítő tanulmány. Berzeviczy független kisbirtokos, ha elszigetelik is Bécsből, nem adja

meg magát, mint a tiszai evangélikus egyházkerület felügyelője röpirataival felpiszkálja a nyugati közvéleményt, rámutatva a protestantizmus elnyomására a protestáns szabadságjogok klasszikus hazájában: Magyarországon. De Magyarország első sürgős megoldanivalója: a mezőgazdaság. Ezt Berzsenyi is tudja. Az ódaköltő prózája mezőgazdasági dolgokról értekezik, hogy a magyarok egyesülve "urai legyenek a földnek". Berzeviczy, mint az utolsó jakobinus és aufklérista a paraszti munkabírást és a föld termőképességét rendszerbe szedi az elavult rendiségben. Hajnóczy kivégzése után már nem szólhatott az országhoz, nem bántották, csak elvették tőle a levegőt. Szava azontúl családról családra szállt.

Család és iskola, ez most a mentsvár. Csak két ilyen evangélikus családot említek meg példaképpen. Az egyik az Asbóth-család, a másik a Dercsényieké. *Asbóth János*, előbb késmárki líceumi tanár, később a keszthelyi Georgikon igazgatója és a Festetich-birtok jószágkormányzója. Új gépeket próbál ki, Angliából hozat gyapjúnyírógépet, kettős ekét. Újfajta juhaklokat épít s tervet dolgoz ki, hogyan lehet mindezt "a közönséges gazdák osztályában" meghonosítani. *Asbóth Lajos*ról, a szabadságharc honvédtábornokáról mindnyájan tudunk. *Dercsényi János*, aki *Kazinczy Ferenc* sógora volt, a hazai timsógyártás megalapítója, ő írja a Kárpátok ásványkincseiről az első helyszíni kutatások alapján készült leírást s a tokaji szőlőtermesztésről is egy alapvető művet hagyott ránk. Két fia folytatja apja munkáját: *János Lajos* mint jogász, *Pál* mint utazó és mezőgazdasági szakértő. S az *Asbóthok* és *Dercsényiek* nagyapja evangélikus lelkész volt. *Kis János* műveltsége, érdeklődése, könyvtára nem állott egyedül. Ezek a családok, mint a pástortüzek a pusztán, üzentek egymásnak, ápolták a lángot. Sorolhatnánk elő még jónéhány ilyen családot, de példának ennyi is elegendő.

A láng magasra csap fel a veszprémi jobbágyfiúban, *Vajda Péterben* (1808—1846), aki példa rá, hogy a francia felvilágosodás magyar úttörői nemcsak köznemesek és polgárok voltak, hanem paraszti származá-

súak is. Nem véletlen, hogy Magyarországon a felvilágosodás nem világpolgári érzéseket táplál, hanem a hazafiságot, a nemzeti érzéseket. Annyira el voltunk maradva, oly nagy szegénységben élt az ország, hogy a forradalmi hullám természet-szerűen beleütközött a nemzet grammatikai bilincseibe. S ettől kezdve, a XIX. századon végig, megtartja haladó mivoltát, forradalmas magatartását, őszinte emberségét. A magyar haladásnak nincs fejlődés-zavara, jellemünk nem torpan meg, mi nem áruljuk el hitünket, képtelenek vagyunk kételtű politikára. *Vajda Péter* jellegzetes képviselője ennek a magatartásnak. Orvosnak készül s pedagógus és író lesz belőle. Felvilágosodása nem szalmaláng, hanem egy életre szóló szent odaadás. A reformáció mélyeséges élményét érezzük egész munkásságában. Mint író: a romantika úttörője, aki előkészíti *Jósika* és *Jókai* érvényesülését. Mint pedagógus: az erkölcsi nevelés páratlan erejével hat. Mint szervező: fáradhatatlan és leleményes ember. Szerkeszt és ír, népszerűsíti a természettudományokat, első Shakespearefordítóink egyike, magyarra fordítja a *Robinson* is, megírja a Tanácsadó orvost, növénnytant állít össze. Százkezdű, százeptű lélek. Minden írásműve a nemzetnevelés gondolatainak kifejtése. Mint a szarvasi evangélikus főiskola igazgatója nevezetes *Erkölcsei beszédeiben*, melyeket a szarvasi templomban mond el diákjainak, a magyar férfinevelés legnagyobb megvalósítója. "Valóban szükség van emberekre, kik lándzsát törjenek az igazság mellett s mint az elv hősei hódítsanak s gyűjtsenek zászlóik alá kicsinyeket és nagyokat" — mondja egyhelyütt oly világosan és pontosan, mint kevés kortársa. Harmonikus lelkeket nevel, talpig férfiakat, becsületes és művelt magyarokat. "Nyelvetek mindig összhangzatban legyen eszetekkel, karotok mindig kész amellet, mit nyelvetek mond, véretek, vagyontok legyen egyszersmind a hazáé, a jogé, az emberiségé! Ne hagyjátok magatokat elijeszteni zsarnok pillantás és a hatalom tekintete által, meggyőződéseket el ne adjátok semmi kegyen, mert akkor magatokat adnátok el!" — így szólt a szarvasi diákokhoz. Azonosan *Petőfi* versével:

Ha férfi vagy, légy férfi! Mikor váratlanul, még fiatalon meghalt, *Petőfi* siratta meg, költeményben, érezte, mit veszített benne a nemzet.

Ugyanolyan fiú szeretettel fordult *Petőfi* az evangélikus *Bajza József*-hez (1804—1858), aki a kezdő *Petőfit* felkarolja, felismervén a lángészt. *Bajza* másodrangú költő volt, de elsőrangú kritikus, megteremtője a magyar irodalmi és színházi kritikának. Az irodalmi élethez nemcsak írói tehetségek kellenek, hanem irányító és szervező kritikusok is. Az írók *Bajzára* bízták a folyóiratok szerkesztését, előbb az *Aurórá*t, később a *Kritikai Lapokat*, végül az *Athenaeumot* és melléklapját, a *Figyelmezőt*. *Bajza* európai mértéket vezetett be irodalmunkba, amely mértékhez azóta is ragaszkodunk: csak a tehetséget ismerte el. *Karddá* vált a toll kezében, amikor kitessékelte az irodalomból az áltehetségeket, akik összeköttetések révén próbálkoztak a nemzet szemé elé jutni. *Ojtó*, gyomláló, növesztő keze nyomán virágoskertté vált az irodalom Budapesten. *Petőfit* *Bajza* mutatja be a világnak s *Bajza* a szerkesztője *Kossuth Lajos* lapjának.

Petőfi és *Kossuth* géniusza nem is külön-külön, hanem együtt a mi legfőbb hagyományunk, a bazalt, melyet nem tör meg semmi elementum, oly bonthatatlan erő. Mindkettőjük haladó s forradalmi magatartásának elsőrangú lélektani forrása a mi reformációs hitünk. Jellemző, hogy az evangélikus kisebbség adta a magyarságnak ezt a két lángészt, mint ha a mi kezünkben volna a magyar élet bőségszaruja. Húzhatta össze a bécsi kéz Magyarország bilincseit, uralkodhatott *Ferenc császár* szelleme tovább, a császár halála után is, örökösében, a gyámoltalan *V. Ferdinándban*. *Petőfi* fölszabadítja a lelkeket, *Kossuth* az országot. S mindketten őszinte s benső felszabadulást hoznak, azért élnek ma is velünk s az egész világgal.

PETŐFI SÁNDOR (1823—1849) pajtasait ugratva beszélt olykor vallásáról, holott az mélyen gyökerezett egész egyéniségében s így egész költészetében is visszatükröződik. *Petőfi* valódi forradalmi lélek s ugyanakkor a körülötte kavargó élet összehasonlíthatatlan ábrázolója. Hangja

közvetlen, egyszerű a nyelve s mégis mily képzelet-röpítő, színes és gazdag árnyalatú. Valóban igaz, amit a német Grimm írt róla, hogy a világ-irodalom öt legnagyobb költőjének egyike. Ez az országjáró, sápadt, sovány fiú, aki huszonhat éves korában már befejezi életét, mindent elmondott, szinte sietve, hogy ki ne maradjon semmi a mondanivalóból. Ezért kerek és befejezett ez a költői mű, melyet egy lángoló élet halála hitelesít s egy rövid élet gáncstalan férfiassága. Hosszan elemezhetnénk Petőfi költészetét, hogy rámutassunk a költő vallásának döntő hatására, kezdve a lutheránus környezetű s eredetű Helység kalapácsán, egészen a forradalmi lángolású Apostol Isten-képéig. Manapság gyakran idézik az A XIX. század költői című versét. Annak második strófája így szól:

*Pusztában bújdosunk, mint hajdan
Népével Mózes bújdosott,
S követte, melyet Isten küldé
Vezéruil, a lángoszlopot.
Újabb időkben Isten ilyen
Lángoszlopoknak rendelé
A költőket, hogy ők vezessék
A népet Kánaán felé.*

Minden sora itt a Biblia visszhangja, a költő tudatában a mondani-való bibliai képpel azonosul s úgy jó elő. Nem váratlan ihletből fakadnak ilyen képek, a költő soká hordta magában s várt, míg a legfontosabb mondanivalóhoz illeszti oda. Sárszentlőrinc vagy Aszód hittanórái, egy templomi prédikáció komor képei fakadnak itt ki rügyként, vagy talán a költő saját Biblia-olvasmánya jelentkezett. Ma ezzel a Petőfi-költeménnyel indokolják meg a pedagógusok, hogy fiatalságunknak ismernie kell a Bibliát, mert nem érti a költői képeket és hasonlatokat. E nagy költő lényéhez kell férköznünk, hogy megértsük: ez a rendkívüli szellem nem véletlenül szívta magába a reformációt, az állandó lendületet, az értelem őszinteségét s az építés szépségét és arányát. Sok kehelyből merített Petőfi Sándor, de az egyik s nem mellékes éppen a valóság-kehely volt.

(Folytatjuk)

A Szentlélek ellen az vétkezik, aki élete végéig nem akar hinni Krisztusban.

A SZELÍDSÉG EREJE

(Jak 3:13-18)

Bizony kevés embernek életeszménye az, hogy szelíd legyen. Sokan készek összetéveszteni a tehetetlenséggel, vagy éppen pipogyasággal. Pedig Jézus boldognak dicséri a szelídeket — mostani igénk meg éppen mint nagy erőt mutatja be ezt a csendes gyümölcsét a “felülről való bölcsességnek”.

Honnan ered a szelídség? “Felülről”, Istentől. Tehát nem a magunk vallásos erőfeszítéséből. Urunk bűnbocsátó kegyelme szabadít fel szelídségre, amit talán a szeretet nyitottságának lehetne nevezni. A szelídség: nyitottság Isten és emberek felé. Kész vagyok befogadni azt, amit Uram ad, s valósággá élni embertársaim javára. Így lesz ez a magatartás a hit szerénységévé és a hűség határozottságává. S ami talán a legfontosabb: a szelídség **gyakorlati** dolog, tehát az élet minden területén gyümölcsei kell, hogy legyenek. Ezek a szent bölcsesség praktikus megnyilvánulásai.

Mire irányul tehát a szelídség? Arra, hogy a Krisztus szelídsége tanítványainak szellemét és cselekvését is jellemezze, az igazság jegyében. Ez az igazság (valóság) két pilléren nyugszik: 1. engem bűnös embert; 2. Jézus megváltott. Ez elesettsé-
günk és megváltottságunk kettős tudata:

BUENOS AIRES

Az egyházi esztendő befejezése, majd az adventi időszak is elég mozgalmas volt gyülekezetünkben. Az 1972-es évet első-sorban is az ifjúsági munka fellendülése jelentette. Nem kívánunk statisztikai adatokkal szolgálni, a számok mindig relatív értékűek, de akik megfordultak a gyülekezetünkben örömmel tapasztalhatták, hogy megint vannak, gyerekek, fiatalok. Szombat, de a magyar óvodában, vasárnap a spanyol, majd magyar nyelvű istentiszteletek alatt a spanyol, majd magyar nyelvű vasárnapi iskolában mindenütt ott láttuk őket. Mindkét nyelven folyt, illetve folyik a konfirmációi oktatás is. Az ifjúsági munkát kívánta honorálni a presbitérium, amikor az ez évi Hohenlohe díjat az ifjúsági csoportok vezetőinek, névszerint Csasztek Ilonának, Demes Ferencnek, Endre Lászlónak, Hefty Klárinak, Söm-jéni Mereynek és Theész Anna Rózsának ítélte oda. Külön köszönettel adózott a gyülekezet vezetősége Mater Timár Máriának, aki dr. Kiss Lászlóné közreműködésével és Haynal Alajosné hathatós támo-

leveszi rólunk vétkeink súlyát és megújult életre nyit kaput. Ezért védőoltás a szelídség minden civakodás, torzsalkodás, meddő vita ellen, mert egyrészt alázatos-ságra tanít, másrészt szolgálni indít.

S mi az eredménye a szelídségnek? Szent magatartás, aminek a lényege az, hogy Isten szüntelen jelenlétének a tudatában gondolkozunk, szólunk és cselekszünk. Ez a szentség légköre. Ez biztosítja a jócselekedetek virágzását, áldott lehetőségek egész sorát véteti észre velünk. Ezek közül is kiemeli az apostol a békeség munkálását. A keresztyén embernek ez a magatartása, hogy ti, a “béke embe-re”, abból táplálkozik, hogy Jézus Krisztus békeséget szerzett neki, s lehetetlen dolog nem sugározni a békeségnek ezt a szelíd erejét: Béküljetek meg az Istennel, béküljetek meg egymással. Így aztán a hívó embernek a legkevésbé sem mindegy, hogy egyes emberek, sőt országok és politikai táborok békében megférnek-e egymás mellett, hanem imádkozik és eslelszik a békeség diadaláért.

“Tanuljátok meg tőlem, hogy én szelíd és alázatos szívű vagyok” — mondotta Jézus. Minden nap kell ezt “tanulnunk”, s noha e földön véglegesen soha nem készülünk el vele, a szelídségnek ez a fáradhatatlan “elsajátítása” sarjasztja életünkben nap mint nap az áldást.

Koszorús Oszkár

gatásával a magyar óvodát vezette. A magyar óvoda, de a vasárnapi iskola záró-ünnepélye — ezúton is köszönet a rendezőknek — kedves emléke marad mindazoknak, akik jelen voltak.

Karácsonyi vásárunkat dec. 9- és 10-én tartottuk, ha a tavalyinál szerényebb ke-retek között is, de jelentős érdeklődés és elég szép anyagi siker mellett. Női csoportunk dec. 15-én karácsonyi esomagokat osztott szét a pilári és a jose e. pazi öreg-otthon magyarjai között.

Örömteljes eseménye gyülekezetünknek, hogy az IELU vezetősége helyt adott a gyülekezet egyhangú kérelmének és 3 évre meghosszabbította v. Hefty László lelkészünk itteni megbízását. Ugyancsak befejezés előtt áll a gyülekezet jogi személyiségének az elintézése is, amennyiben az illetékes hatóságok már értesítettek, hogy helyt adtak kérésünknek.

Ha az utóbbi hetek munkáját kissé be is árnyékolta lelkészünk betegeskedése, hiszünk Istenben, hogy rövidesen visszanyeri egészségét és a régi kedvvel és buzgósággal folytathatja majd szolgálatát.

V. E.

ERŐS VÁR

AMERIKAI MAGYAR EVANGÉLIKUSOK LAPJA

A „Lutheran Church in America”
Magyar Konferenciájának lapja.

Szerkesztő és kiadó:

Juhász Imre

Munkatársak:

a magyar evangélikus lelkészek.

“ERŐS VÁR”

(“MIGHTY FORTRESS”)

P.O. Box 02148, Cleveland, Ohio 44102

Published by the

Hungarian Conference

of the Lutheran Church in America.

Issued monthly October to May,

bi-monthly in June/July and Aug./Sep.

No. 2. (158) Vol. 39.

FEBRUARY 1973

Subscription: \$3.00 a year.

Second-class postage paid

at Cleveland, Ohio.

FONTOS!

Minden szerkesztőségi anyag, kézirat, gyülekezeti hír, úgyszintén a lappal kapcsolatos minden levelezés, előfizetés és adomány erre a címre küldendő:

“ERŐS VÁR”

P. O. BOX 02148

CLEVELAND, OHIO 44102

Az “ERŐS VÁR” előfizetési díja egy évre csak 3 dollár. Szíveskedjenek a lejárt előfizetéseket késedelem nélkül beküldeni a fenti címre.

Be nem jelentett címváltozás esetén a posta a kézbesíthetetlen újságot megsemmisíti, a kiadóhivatalnak pedig külön portót kell fizetnie. Erre a költségre különösen nem-előfizetők, késedelmező előfizetők, vagy többéves hátralékban lévők esetében nehéz fedezetet találni.

Ezért kérjük olvasóinkat, hogy minden esetben pontosan adják meg címüket a “Zip Code” szám feltüntetésével együtt! Az újságot “Zip Code” szám nélkül nem kézbesíti a posta. Címközlésnél tüntessék fel az utca megjelölését is; pl. St., Rd., Ave. Ugyanis egyes postai zónában azonos nevű utcákat csak így lehet megkülönböztetni.

Printed by

Classic Printing Corporation

9527 Madison Ave., Cleveland O. 44102

Evangelikus figyelő

Írja: Asbóth Gyula

TENGERBESZÓRT HAMVAK

A világban ma végbemenő mindenféle változásnak egy torz jelenségét láthattuk pár hónappal ezelőtt a TV képernyőjén. Kaliforniában temettek valakit. A halottat elhamvasztották. Ezután a hamvakat a temetésrendező a hozzátartozókkal együtt, egy, ilyen temetések céljára készült repülőgépen tenger fölé röpítette s azokat ott szétszóratta.

A temetkezésnek ez a szokatlan formája egyre divatosabbá válik. A halotthamvasztásban hitünk alapján, ha a hamvak elhelyezése kegyeletes módon megy végbe, nem találhatunk kivetni valót. Hiszen, amint a balzsamozás késlelteti, úgy a hamvasztás sietteti az enyészetet. Bármennyire is húzódnak még sokan a temetkezésnek ettől a formájától, de az minden ellenkezéssel szemben, már világszerte elterjedt. A hamvakat urnába téve sírba lehet temetni, vagy, különösen nagyobb városokban, a temetők kápolnájában a falban erre a célra készült kis fülkékben elhelyezni s így megőrizni. Ma már vannak olyan templomok is, ahol a hamvakat urnába téve, a templom falában levő kis sírboltokban helyezik el. A hamvak ilyen módon történő eltemetése, megőrzése, mindenképpen kegyeletes módja a temetésnek. De a hamvak szétszórása semmiképpen sem hívó emberhez méltó “végtisztességtétel”. Az ilyen temetkezési mód mögött az ember értékének semmibevevését, a mindentől és mindenkitől elidegenedésnek belső meghasonlást kifejező magatartását sejthetjük. Rendkívüli kényszer helyzetekben, amikor a halott eltemetésének nincs más módja, elfogadhatónak tarthatjuk pl. a hajón meghaltak tengerbe temetését, a harctéren elesettek tömegsírba tételét, de azt, hogy kényszer nélkül rendszeressé váljék a halottak ilyen temetéssel történő gazdátlanra tételé, keresztyén gondolkodásunkkal nem tarthatjuk összeegyeztethetőnek. Hittel valljuk: akár élünk, akár

halunk, az Úr éi vagyunk. Isten a Gazdánk, halálunkkal is neki tartozunk számadással. Isten iránti tiszteletadásunk azt követeli, hogy porhüvelyünk eltemetésében is méltó módon kifejezésre jusson, hogy az a test Isten képmását hordozta, mert emberi test volt.

70—60—50

Az egyházi esztendő során a Vízkereszt ünnepe utáni vasárnapokat követi *Hetvened* (Septuagesima), *Hatvanad* (Sexagesima) és *Ötvened* (Quinquagesima) vasárnapja.

Ez az időszak már a böjt és húsvét felé tekint, a három vasárnap neve pedig a húsvéttól való időbeli távolságra utal, de nem pontosan, hanem kissé laza értelmezéssel. Ha kezünkbe vesszük a naptárt, látjuk, hogy Ötvened vasárnapja 50 nappal húsvét előtt van és ettől visszamenőleg nevezték el a két előző vasárnapot Hatvanad (57) és Hetvened vasárnapnak, mely 64 nappal előzi meg húsvétot. Naptári helyük természetesen évről-évre változik, mert húsvét dátumától függ. Húsvét, mint tudjuk, legkorábban március 22-én, legkésőbb pedig április 25-én lehet. (Mindig a tavaszi napéjegyenlőséget követő holdtölte utáni első vasárnapra esik húsvét.)

A három böjtelői vasárnap liturgikus színe: zöld. Közös címük a magyar Ágendában: “Böjt felé igaz megtéréssel”. Hetvened vasárnap témája (idén február 18-ra esik): “Elbizakodottságból odaadó istentiszteletre”; Hatvanad (febr. 25): “Süketségből az ige hallására”; Ötvened (márc. 4): “Vakságból isteni bölcseségre”.

Az Egyház Ura, Jézus Krisztus áldja meg az igehirdetéseket és tegye gyümölcsözővé igehallgatásunkat ezeken a vasárnapokon is!

Senki se kételkedjék a bűnök bocsánatában, hiszen azok is megtapasztalták, akik Jézust megölték.

A BELSŐ SZOBA

Vannak a Bibliában igék, amelyeket sok magát keresztyénnek tartó ember a maga módján magyaráz, a maga életének igazolására, a maga hasznára. Milyen igaz a többi között ez is: *„Te pedig amikor imádkozol, menj be a belső szobádba...”* (Mt 6:6.) Mi lett ebből a közismert igéből az ilyen *„egyéni”* magyarázatok következtében?!

GYÜMÖLCSTELEN KERESZTYÉNEK BŰVŐHELYE

Sokan úgy magyarázzák ezt az igét, hogy a keresztyén élet lényege, hogy zárt ajtók mögött folyik. Ezek komolyan veszik ugyan az imádkozást, de szinte féltékeny, beteges irigységgel ügyelnek arra, hogy imádkozó életük az Istennel való, olyan titokzatos, boldog közösség legyen, amelyben az Isten utáni vágyuk és a neki való szolgálatuk teljes kielégülést nyer, illetve kimerül. Ebben a zárt ajtó mögötti keresztyénségben csak kettőt lát az ember: *Istent és saját magát — s nem veszi észre a felebarátját.* Hányszor történik ez meg komoly keresztyénnel is, s olyankor életük gyümölcstelenségét ezzel az igével mentegetik, s nagy képmutatással ezt a gyümölcstelen életet bizonyos *„magasabbrendű”* életnek állítják.

MIÉRT KÜLD JÉZUS A BELSŐ SZOBÁBA?

Hogy megszabadítson a képmutatástól s minden imádságunk és istentiszteletünk *őszinte* legyen, vagyis csak Istenért legyen, ne legyen semmi mellékcélja. Még az sem, hogy imádkozással példaadó tanítást adjak másnak — amint azt sokszor a farizeusok tették.

Zárt ajtó mögé küld Isten, hogy egészen csak az ő tekintete, szeme elé kerüljek, s ne bújhassak tekintete elől sem az istentisztelet formái, sem az emberek dicsérete, elismerése mögé. *Menj be!* — hangzik a parancs, hogy egyedül állj meg Isten színe előtt, s megláthasd magadat olyannak, amilyenek Isten lát — kegyelemre szoruló bűnösnek. Menj be — Isten elé.

Sokan meg sem gondolják, milyen

kegyelem az, hogy Isten alászállott az én szegényes hajlékomba, szoba áll velem, árvaságom csendjében, tanácstalanságom titkos vívódásai-ban. Nem kell messzire zarándokolnom, szertartásokat betanulnom, csak be kell mennem *„belső szobámba”* s ő ott vár. Ilyen *„belső szobája”* mindenkinek van, mert ez mindenütt létrejöhet, nem is négy fal határolja, hanem őszinteség, hit, kitartás Isten akarata felé és ráhatározás Krisztusra.

Minden istentiszteleti élet, vallási buzgóság a belső szobának a csodálatos áldása, titokzatos erőforrása által lesz teljessé.

Jézus azért küld a belső szobába, hogy azután *kiküldjön* onnan gyümölcst teremni. Őva int attól, hogy imádkozásunkat az emberek lássák, de elvárja, hogy *jócselekedeteinket lássák és dicsőítsék a mi mennyei Atyánkat.* (Mt 5:16.) Ezt látjuk a tanítványok életében is. A zárt ajtók mögött könyörgő tanítványokat csodálatos ajándékokkal áldotta meg, de azután kiküldte őket szolgálni az egész földkerekségre.

Aki igazán imádkozik belső szobájában, az *mindig vágyik a templomba, a gyülekezetbe is.* Akinek elég a belső szoba, s nem kell a gyülekezet közössége, a hirdetett ige tápláléka, az a belső szobájában is elzárta szívét Istentől.

Aki igazán hallgatott az Úrra, s megtapasztalta, mit jelent Istennel közösségben lenni, az tudja, hogy ez a közösség elképzelhetetlen a felebaráttal való közösség nélkül, s odafordul a világban reá váró szolgálat felé. — A keresztyén élet nem zárt ajtók mögött folyik. Minden begubódzó, önző, élvező keresztyénnek ezt parancsolja az Úr: *menj ki! — a gyülekezetbe, az Istennek odaszánt szolgáló élet istentiszteletébe.*

A belső szoba minden ajándéka és titokzatos erőforrása: a közösség keresése és a szolgáló szeretet által valósul meg az életünkben.

Isten parancsol: menj be a belső szobába — menj ki a szolgálatba, s engedelmességünkön múlik a helyes keresztyén élet egyensúlya.

Joób Olivér

„EZERÍZIG!”

Néha napfényes ég alatt boldog emlék ébred szívemben. hogy benne visszajárjanak. akikért áld az Isten engem:

múlt ködéből rámnézzenek Isten útjain járó ősök, és megfogják a kezemet. mint ismeretlen ismerősök.

Vágyaik, imádságaik újra átremegjenek rajtam. Győzelmeik és harcaik érleljék erőmet a bajban.

Terveikből késő utód életében érjenek tettek! Szívem azért zengett, dalolt. mert ők szenvedtek és szerettek.

Szemem rácsodálkozik az „ezerízigi” ígéretére, s míg zenél bennem az igaz, istenes ősök meleg vére,

hogy hitünk hitemmé legyen, szolgálni és győzni segítsen: megáldom őket csendesen, akikért engem áld az Isten.

T. E.

VASÁRNAP REGGEL

Uram, köszönöm e vasárnap reggel sugárzó örömét.

Köszönöm, hogy szeretteid arcát együtt láthatom ma a Te orcád színe előtt.

Köszönöm, hogy közöttük jelen vagy Te is.

Köszönöm, hogy Te vagy a feltámadott és az élő Úr.

S a Te tested — ó csodák csodája — mi vagyunk Uram!

AZ EGYHÁZ HÍREI

MAGYARORSZÁG

● Az ev. országos presbitérium döntése szerint konfirmációi oktatást ezentúl négy hónapon át kell végezni, s a konfirmációt megelőző évben ugyancsak négy hónapon át kell a konfirmandus-jelölteket vallásismeretekben elmélyíteni. Egyéb intézkedéssel ez a hatóság Ev. Egyházi Múzeumot létesített és kapcsolatosan ún. Gyűjtéményi Tanácsot alakított.

● A "Magyar Hírek" c., külföld felé szerkesztett folyóirat 1972/23. számában nemsokkal halála előtt ismertetés jelent meg dr. Mihályfi Ernőről, az Ev. Egyház orsz. felügyelőjéről. A cikk érdekessége az, hogy abban Mihályfi Ernő közéleti tevékenységéről sok szó esett, de mégcsak véletlenül sem utaltak egyházi kapcsolataira. Feltehető, hogy ez nem a cikkíró hibája volt...

● Az "Evangélikus Élet" c. országos hetilap nagyven évvel ezelőtt indult meg.

● Meghalt Bártfai Lajos csongrád—szolnoki esperes, mezőtúri ev. lelkész, továbbá Tavassy Zoltán nyug. újcsanálói és Vértesi Zoltán nyug. magyarbólyi ev. lelkész.

● Lelkészek és más gyülekezeti alkalmazottak fizetését jan. 1-től 5%-kal kellett emelni az Ev. Egyház orsz. elnökségének az intézkedésére.

● A protestáns és római katolikus egyházak képviselői értekezletet tartottak a vegyesházasságok kérdésében. Bár az értekezlet légköre barátságos volt, a résztvevők azt állapították meg, hogy egyházuk "álláspontja a vegyesházasságra vonatkozólag sem elvileg, sem gyakorlatilag nem változott és a súlyos ellentétek változatlanul fennállnak".

● Rábcakapi és Tárnokrét ev. gyülekezete társjellegűvé vált Biczó Ferenc adigyi rábcakapi lelkész vezetésével.

● Az Eötvös Loránd Tudományegyetemen gyémántdiplomát kapott dr. Renner János a volt faszori ev. fiú- és dr. Rempert Elek a volt deák-téri ev. leánygimnázium utolsó igazgatója.

● Kondoroson Deme Károly az ev. gyülekezet új lelkésze.

● Gyömrőn, Felsőnánán, Szentesen, Várpalotán, Ecsenyen megújított templomát vette ünnepélyesen használatba, Somlószlósön új paplakot, Mórchidán új orgonát szentelt, Makón a megalakulás 160., Debrecenben 90., Hegyeshalmon a templomszentelés 122., Szolnokon 40., Somogyvámon önállósulásának 50., Kelenföldön énekkara alakulásának és harangszentelésének 40., Kaposváron Dubovay Géza es-

peres-lelkész helyi szolgálatának 25., Albertin Roszák Mihály lelkész helyi szolgálatának 20. évfordulójáról emlékezett meg, Somogyeggyesen az ország egyetlen kéttornyú ev. temploma építésének a befejezését ünnepelte az ev. gyülekezet.

● Egyidőben ünnepelte felszentelésének 40. évfordulóját Beyer Pál soproni, Jakus Imre tabi, Komjáthy Lajos büki, Rác Ernő szakonyi és Schaád Ottó síófoki ev. lelkész.

● Az Ökumenikus Tanács főtítkárául a néhai dr. Pálffy Miklós helyébe dr. Pröhle Károly ev. teol. professzort választották meg; reá hárul a Tanács szakfolyóiratának, a "Teológiai Szemlé"-nek a szerkesztése is.

U. S. A.

● Korábbi bizonytalanság után kiterjedt vizsgálatok alapján végre megállapították, hogy dr. Kent S. Knutson orsz. ev. egyházi elnököt a Jakob—Creutzfeldt-féle végzetes kór támadta meg, mely a központi idegrendszert bénítja meg fokozatosan. Dr. Knutson október 23-án került a Mayo Klinikára, de nemrégén átszállították a minneapolis-i északi közkórházba. Orvosi vélemény szerint a kór végzetes volta ellen nincs mit tenni, a halál bekövetkezése csak idő kérdése. A kezelés a baj könnyebb elviselésére szorítkozik. Szerte az országban imakörökben könyörögnek dr. Knutson felgyógyulásának a csodájáért. Az "American Lutheran Church" egyház legfelsőbb vezetését most dr. David W. Preus látja el ügyvezető elnöki minőségben.

● Felsőfokú ev. tanintézetekben ebben a tanévben csökkent a beiratkozott rendszeres hallgatók száma: teológusoké 14%-kal, egyéb szakon 1,5%-kal. A 3,191 ev. teológus közül 117 a nők száma.

● A "Lutheran Church Missouri Synod" egyházon belül dúló dogmatikai harc újabb stádiumba lépett azzal, hogy a szembenálló felek — egyfelől az orsz. elnök, másfelől a saint-louisi teol. fakultás — különféle emlékiratokat, ill. cáfolatokat adnak közre, nem is beszélve a két táborban minduntalan napvilágot látó kommentárokról, melyek száma már légió.

● A "Lutheran Historical Quarterly" c. szakfolyóirat 1972-vel 45. évfolyamát fejezte be.

● A három legnagyobb ev. egyháztest képviselőiből országosszintű bizottság alakult munkarendi és szervezeti együttműködés lehetőségeinek a kiértékelésére.

● A "Lutheran Church in America" egyházban egy női érdekképviseleti bizottság felhívással fordult az országos és egyházkerületi vezetőségekhez, hogy közgyűléseken megfelelő arányban nő delegátusok is résztvehessenek.

● Június 11—15 között országos jellegű ev. liturgiai konferenciát tartanak Minneapolisban (MN) istentiszteleti és liturgiai kérdésekben való korszerű tájékoztatásra. Legalább kétezer lelkész, orgonista, karnagy, zenész és más érdeklődő személy részvételére számítanak.

● Újabbán ismét előtérbe került az első amerikai elnök személyének a kérdése történész körökben. Arról van ugyanis szó, hogy 1781-ben a kontinentális kongresszus az államszövetségi okirat aláírása után egy John Hanson nevű marylandi ev. ügyvéd-képviselőt választott meg "a kongresszusban összegyűlt egyesült államok" elnökének, kerekén 8 évvel az amerikai alkotmány nyomán első ízben U.S. elnökül választott George Washington előtt. Most hát azt bogozgatják, hogy kit is illet az első elnökség dicsősége...

NORVÉGIA

● Egészségi állapotára való tekintettel lemondott tisztéről Fridtjov Birkeli, az ev. egyház primáspüspöke.

● Az ev. egyház "államegyházi" jellegének a megszüntetését szorgalmazza egy püspöki különbizottság, mely az állam részéről ugyanebben az ügyben tevékenykedő bizottsággal egyelőre még nem vette fel a kapcsolatot.

● Kaare Stoeyleen agderi püspököt neveztek ki az oszlói egyházkerület élére és ezzel a Norvég (Ev.) Egyház primásává is.

SVÉDORSZÁG

● Olaf Sundby püspököt neveztek ki uppsalai érseknek s így az ev. egyház vezetőjének.

LETTORSZÁG

● Dr. Mikko Juva EVSZ elnök hivatalos látogatást tett a lett- és észtországi ev. egyháznál. Mint előbbi EVSZ kiküldöttest, őt sem engedték be Litvániába, Szibériába, Kazaksztánba, meg Petrosavdoskba, ahol litván-, német- és finnajkú evangélikusokkal találkozhatott volna.

SVÁJC

● Az ev.—r. k. dialógus folyamán a bizottságok a pápaságot illetően megállapították, hogy az egyház egységének és egyetemességének a látható jeléül a pápai hivatal szolgálhatna, ha az az Evangé-

liumnak lenne alávétve és teológiai szempontból közelebről is meghatároznák; valamint megtörténhetnék gyakorlati át-szervezése.

● A globális evangélikus—anglikán felekezeti közti beszélgetések zárónyilatkozatában többek között a papi-lelkészi rend kölcsönös elismerését és az úrvacsoraközösség kimondását ajánlották.

● Az Evang. Világszövetség statisztikai jelentése szerint a világevangelikusság létszáma 73 millió 600 ezerre emelkedett 1971 végén, noha Európában és Észak-Amerikában csökkent az evangélikusok lélekszáma. Az EVSZ-en belül a tagegyházak száma 86-ra emelkedett egy indonéziai batak tájegyház és a Koreai Ev. Egyház felvételével, továbbá a tagegyházakon keresztül az EVSZ-en belüli lélekszám örvendően több, mint 1 millióval növekedett.

NÉMETORSZÁG

● Az evangélikus és a protestáns egyházszövetség kettészakításának a mintájára bekövetkezett a Berlin-Brandenburg (Ev.) Egyház felosztása is, melynek keleti részlege Albrecht Schönherr püspök vezetése alatt önállósult. Az új püspök mindazonáltal rámutatott azokra a nehézségekre, melyeket a kommunista hatóságok támasztanak az egyház számára, s feltette a kérdést, vajon a kelet-német állam nem magának árt-e azzal, hogy rejtett vallásüldözést folytat. A nyugati részlegnek Kurt Scharf a püspöke, aki jónéhány éve Nyugat-Berlinben él. A még egységes egyháznak Otto Dibelius lemondása után lett a püspöke, de a keleti körzetben, amit a választó közgyűlés alkalmával hagyott el, noha maga keletnémet állampolgár, lábát azóta sem tehetette be.

● 1973 augusztusában a kelet-német állam területén, nevezetesen a tübingiai Eisenachban tervezte ülésezni az EVSZ végrehajtóbizottsága. Kapcsolatosan meg kell emlékezni arról, hogy az 5. ev. világgyűlést eredetileg a kelet-német köztársaságba tervezték (végül Franciaország lett a színhely), de a megadott engedélyt illetékes hatóságok váratlanul visszavonták. A reformáció 450. évfordulóján pedig megtörtént, hogy előre kiadott vízumokat a határon érvénytelenítették. S most a kommunista párt elhatározta az ateista programok intenzitásának a növelését...

SPANYOLORSZÁG

● Ev.—ref.—r. k. felekezeti közti konferenciát tartottak Madridban a házasságról való teológiai felfogások tisztázására.

VATIKÁN

● Egyszerűsítették a "halotti szentség", ill. "beteg szentsége" kiszolgáltatását (azelőtt: "utolsó kenet"). Az olaj lehet bármilyen növényi olaj, csak a beteg homlokát és kezét kenje meg a pap, a kiszolgáltatás egyazon betegség idején is megismételhető, a betegnek nem kell életveszélyben lennie, másfelől halottnak "a szentség" többé nem adható.

SZUDÁN

● A polgárháborúban megviselt dél-szudáni körzetben az Evangélikus Világszövetség nevű szervezete közel 300 ezer dollár értékű segélyanyagot küldött.

ETIÓPIA

● Az Ev. Világszöv. kebelében működő, "Az evangélium hangja" nevű rádióállomás már 10 éve sugároz vallásos és nevelő műsort nemcsak Afrika, hanem Ázsia felé is Addis Ababa-ból.

TANZÁNIA

● Az Evang. Világszöv. helyi menekültügyi kirendeltsége közel 80 ezer személyt gondoz, kiknek nagyobb része Mozambique-ből, a többi pedig Burundiból került Tanzániába politikai menekültek.

NAMÍBIA

● Dél-afrikai hatóságok megtiltották, hogy szabadsága leteltével M. Ihambi finn ev. lelkész családjával visszatérjen Namíbiába; a vád az ellene, hogy missziós munkája során politikai ügyekbe avatkozott be... a bennszülött lakosság érdekében.

● L. Aula ev. püspök USA-beli körútján úgy nyilatkozott, hogy amerikai tőkének a délnyugat-afrikai térségből való kivonása csak a bennszülötteket érné károsan, s így visszajára sülné el a dél-afrikai kormány elleni gazdasági szankció.

● A helyi ún. "fehér" ev. egyház megváltoztatva korábbi álláspontját, hivatalos pártfogásába vette a tavaly a "fekete" ev. egyházak által kibocsátott, s a közállapotokat, főleg az apartheid-politikát bíráló nyilatkozatot.

INDONÉZIA

● Az Evang. Világszövetség végrehajtóbizottsága idén a szumátrai Parapatban ülésezett. Ez alkalommal az EVSZ fennállásának 25., illetve az evangélikusok globális együttműködése kezdeteinek az 50. évfordulójáról is megemlékeztek.

TAIFÖLD

● Az Egyházak Világtanácsának missziós főosztálya január elején Bangkokban

ülésezett, mely alkalommal az ún. harmadik világ mind vallási, mind társadalmi kérdésekben erőteljes hangon szólalt meg.

FÜLÖPSZIGETEK

● Az ev. egyház legutóbbi közgyűlésén úgy döntöttek, hogy felvételüket kéri az Ev. Világszöv. tagegyházai közé.

ÚJGUINEA

● Kormánysegélyen felül ev. forrásokból közel 100 ezer dollár jutott a hegyvidéki körzetekben előfordult természeti csapások folytán inséget szenvedők megsegítésére.

AUSZTRÁLIA

● 7 végzett teológus kezdett lelkészi szolgálatot ezzel az évvel, továbbá kettő doktorátusi tanulmányokat végez. A lelkészhiányra jellemző, hogy kereken 20 lelkészi állás van üresedésben, ami a 120,000 lélekszámú evangélikusságra nézve kedvezőtlen arányt jelent.

● A "The Lutheran" c. országos egyházi lap 1972/25. számában részletesen megemlékeztek Pesti Jánosról, a váratlanul elhunyt melbournei magyar ev. presbiterről és áldásos egyházépítő munkájáról.

Hírközlő: Bernhardt Béla

TE ADOD ŐKET!

Hűvös harmat lankadt virágnak
testvére találni Tebened,
megosztani örömet, terhet.
Uram, testvéreimért áldlak!

Dicsérlek, mert Te adod őket,
a szürkeségbe fényhozókat,
az érettem imádkozókat,
csüggedésből felemelőket.

Dicsérlek, hogy sohse hagysz árván.
Testvéri szívek csodahídja
ragyogóivú, szép szívárvány.

Rajta mindig angyalok járnak
vígasztalva és bátorítva...
Uram, testvéreimért áldlak.

T. E.

SECOND CLASS PUBLICATION.

POSTMASTER: SEND FORM 3579 TO
ERŐS VÁR

BOX 02148, CLEVELAND, OH 44102.

GYÜLEKEZETI HÍREK

CLEVELAND — NYUGAT

Lelkész: Juhász Imre

Pastor Emeritus: Egyed Aladár

Templom: W. 98 & Denison Ave. — Lelkészi hivatal: 3245 W. 98th St. (44102). Tel.: 961-6895. — Istentisztelet minden vasárnap de. 9:30-kor angolul, 10:45-kor magyarul. — Úrvacsoraszítés minden hónap első vasárnapján és az ünnepnapokon. Vasárnapi iskola 9:30-kor angol, 10:45-kor magyar nyelven.

A január 21-én megtartott évi közgyűlésen elhangzott lelkesi jelentés szerint 1972-ben tartottunk 52 angol, 56 magyar, 1 közös, összesen 109 reggeli istentiszteletet; 3 angol, 1 magyar, összesen 4 esti alkalommal együtt 113-at. Átlagos látogatottság: angol 19, magyar 50. Megkereszteltünk 2 gyermeket (előző évben 4); konfirmálás nem volt esedékes (7); esketés 3 (2); eltemettünk 4 egyháztagot (—); kiosztott úrvacsorák száma 546 (595).

Missziói pénztárunk az egyházkerületnek átutalt 1135,74, a Magyar Konferenciának 111,04 dollárt. A pénzügyi bizottság jelentette, hogy az előző évi maradvány 4173,00 volt, 1972. évi bevételünk 18.335,38-at tett ki, míg a kiadás 18.106,22-re rúgott, ezzel a maradvány 1972 végén: \$4402,16. Az 1973-ra előirányzott költségvetés összege: \$17.973,00. A pénztári jelentéssel kapcsolatban reá kell mutatnunk arra, hogy a hiveknek a heti borítékok baloldalán adott egyházfenntartó járuléka 3,1%-os emelkedést mutat az előző évvel szemben, de ez még nem tartott lépést az 5–10%-os áremelkedésekkel. Ugyancsak

A halál, amelytől az emberek félnek, a lélek elválása a testtől. Az a halál pedig, amelytől az emberek nem félnek, az Istentől való elszakadást jelenti.

Hidd, hogy jó az, amiben a jóságos Isten gyönyörködik.

(Szent Ágoston műveiből)

fontos tényező az, hogy gyülekezetünk fenntartási költségeinek immár 13,5%-át az egyházkerület fedezi!

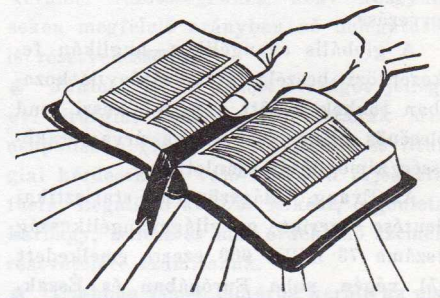
A gyülekezet előljárói 1973/74-ben: a) tisztviselők, kik a presbitérium tagjai: Márton János tb. gondnok, v. Kemes László gondnok, Lovagi Tibor algondnok, v. Tapolcsányi Oszvald dr. jegyző, Szalay István pénztáros, Tihanyi Sándor dr. a pü. bizottság elnöke, Őri Gyula missziói pénztáros, Kovács József ellenőr; b) tisztviselők, kik nem tagjai a presbitériumnak: Földényi Alajos pü. titkár, Brachna Sámuel és Szeebach Gusztáv ellenőrök; c) a presbitérium rendes tagjai: Dolesch Gyuláné, Ignátz Jánosné, Németh Miklós, Rózsahegyi Károly, Sala Norbert, Simon Bálint és Szénásy Sándor; d) tiszteletbeli presbiterek: Balogh János, Bertalan Kálmán, Kató Antal, Németh Elekné, v. Ózdy Béla és Szakács Lajos.

A Férfikör tisztikara 1973/74-ben: Szalay István elnök, Schmidt Miklós alelnök, Kató Gyula jegyző, Őri Gyula pénztáros. Bevételük a múlt évben 401,56, kiadás 427,35. — Oltáregyletünk pénztári jelentése szerint az előző évi maradvány \$2099,20 volt, bevétel 1972-ben 1201,31, kiadás 736,07, maradvány 1972 végén: 2564,44. — Vasárnapi iskolánk 34 gyermeket tart nyilván, ebből 23 az angol, 11 a magyar tagozatba jár. Múltévi bevételük 136,88 volt, míg a kiadás 175,71-et tett ki. — A Fialalasszonyok Köre pénztári jelentése: bevétel 121,71, kiadás 82,95.

Betegeink, kik az elmúlt hetekben kórházi kezelésben részesültek: Faragó György, May József, Faragó Györgyné és Gömbös László. Imádkozzunk felgyógyulásukért... Osztozunk testvéreink gyászában: Kovács James 89 éves édesapját, Kovács Istvánt temette el jan. 30-án, Machnik Andrásné a bátyját, Schönberger Ernőné két testvérét vesztette el nemrégiben. Volt házgondnokunk, néhai Neubauer Jánosnak a vidékre költözött fia, Károly 30 éves korában az influenza járvány áldozata lett. "Akár élünk, akár meghalunk, az Úr éi vagyunk."

Templomlátogatottság január havában (4 vas.): angol 15, 16, 8, 16; magyar: 32, 54, 27, 71. — Január 27-én este 7 órakor a vietnámi fegyverszűnet beálltakor a mi templomunk harangjának kondulása is a békét hirdette. Másnapi istentiszteleteinken pedig hálaadó imádságban könyörögtünk a tartós és igazságos békéért. — Oltáregyletünk február 25-én rétesdelutánt rendez, míg a Férfikör hagyományos esőregedélutánja március 4-én lesz.

Mindennapi kenyér

— Útmutató a Biblia olvasásához —

1973. MÁRCIUS HÓ

1. Mk 6:1-6. — Lk 13:1-9.
2. 1 Kor 2:1-5. — Lk 13:10-17.
3. Zsid 6:1-8. — Lk 13:18-21.

ÖTVENED VAS. — MÁRC. 4.

Heti ige: Lk 18:31

4. 1 Kor 1:18-24. — Mk 10:32-45.
5. Ézs 35:3-7. — Lk 13:22-30.
6. 1 Pt 3:18-22. — Lk 13:31-35.
7. Hamvázószerdá — Jól 2:12-19. — Lk 14:1-14.
8. Mt 6:16-21. — Lk 14:15-24.
9. Zsolt 6. — Lk 14:25-35.
10. Ézs 58:5-12. — Lk 15:1-10.

BŐJT 1. VAS. — MÁRC. 11.

Heti ige: 1 Jn 3:8

11. Zsid 12:14-17. — Mt 11:20-24.
12. Jak 4:1-10. — Lk 15:11-32.
13. Jak 1:13-18. — Lk 16:1-13.
14. Zsid 4:14-16. — Lk 16:14-18.
15. Zsolt 79. — Lk 16:19-31.
16. Zsid 12:1-7. — Lk 17:1-10.
17. Mt 12:38-42. — Lk 17:11-19.

BŐJT 2. VAS. — MÁRC. 18.

Heti ige: Ézs 50:4-5

18. Zsid 2:10-15. — Jn 8:21-30.
19. Jn 7:14-18. — Lk 17:20-37.
20. Csel 5:17-29. — Lk 18:1-8.
21. 1 Sám 3:1-10. — Lk 18:9-17.
22. Jer 20:7-13. — Lk 18:18-30.
23. 2 Móz 14:13-31. — Lk 18:31-43.
24. Mt 21:33-46. — Lk 19:1-10.

BŐJT 3. VAS. — MÁRC. 25.

Heti ige: Mt 20:28

25. Zsid 5:7-10. — Jn 10:24-33.
26. 1 Pt 1:13-21. — Lk 19:11-27.
27. Mk 6:7-13. — Lk 19:28-40.
28. Jer 26:1-15. — Lk 19:41-48.
29. 2 Kor 6:11-18. — Lk 20:1-8.
30. 1 Kor 4:9-16. — Lk 20:9-19.
31. Ézs 49:1-6. — Lk 20:20-26.